

Geometrii variabile ale serviciului militar în Europa (France Presse)

Unele țări nu au abrogat niciodată serviciul militar obligatoriu, altele l-au reintrodus recent în fața amenințării reprezentate de Rusia la adresa securității lor sau îl iau în considerare pe baza de voluntariat, relatează luni France Presse, care realizează o radiografie a situației serviciului militar în Europa.

Țările care au menținut serviciul militar obligatoriu:

1. Danemarca, unde serviciul militar a fost extins anul trecut de la patru la 11 luni, fiind obligatoriu și pentru femei de la 1 iulie a.c.. Tinerii danezi sunt repartizați aleatoriu să servească sau nu, în funcție de nevoile armatei. Tinerii, femeile și bărbații deopotrivă, sunt incluși într-un sistem de tip 'loterie' pentru a efectua sau nu serviciul militar în funcție de nevoile armatei.
2. În Finlanda, recruții efectuează serviciul militar obligatoriu timp de șase, nouă sau 12 luni, în funcție de specialitatea și gradul lor. Aceștia sunt trecuți apoi în rezervă până la vârsta de 50 sau 60 de ani, în funcție de gradul lor. Guvernul are în vedere creșterea vârstei rezerviștilor la 65 de ani. Serviciul militar este voluntar pentru femei.
3. Norvegia a decis în 2013 să facă serviciul militar de 12 luni obligatoriu și pentru femei în numele egalității dintre sexe. Aproximativ 15% dintr-o categorie de vârstă sunt selectați pe baza calificărilor și a motivației.
4. În Estonia, serviciul militar pentru bărbați durează de la 8 la 11 luni și este efectuat pe baza teritorială, ceea ce permite gruparea lor în unități odată trecuți în rezervă. Serviciul militar este voluntar pentru femei în această republică baltică.
5. Grecia menține recrutarea obligatorie pentru bărbații cu vârsta de peste 18 ani pentru o perioadă de la 9 la 12 luni. În martie, guvernul a deschis femeilor posibilitatea de a efectua serviciul militar pe baza voluntară.
6. În Cipru, serviciul militar de 14 luni este obligatoriu pentru bărbați. Parlamentul a votat în aprilie o lege care îl deschide și pentru femei pe baza de voluntariat.
- 7-8. Austria și Elveția, două țări neutre, au, de asemenea, serviciu militar obligatoriu pentru bărbați, cu o durată de șase, respectiv nouă luni și serviciu voluntar pentru femei.

Țările care au reinstabilit serviciul militar obligatoriu:

1. Lituania a fost prima care a restabilit, în 2015, recrutarea obligatorie pentru bărbați, suspendată în 2008. Selecția se face printr-un sistem de 'loterie' pentru un serviciu de 9 luni, voluntar în cazul femeilor. La sfârșitul serviciului, recruții sunt transferați în rezervă pentru 10 ani, perioada care va fi extinsă la 15 ani în 2026.
2. Suedia a reintrodus serviciul militar obligatoriu în 2017, după o pauză de șapte ani. Este obligatoriu pentru bărbați și femei pentru o perioadă de 9 până la 15 luni, în funcție de specialități. În practică, doar câteva mii de oameni servesc efectiv, în funcție de nevoile armatei. În caz de criză, toți tinerii suedezi sunt susceptibili de a efectua serviciul civil pentru a contribui la 'apărarea totală' a țării.
3. Letonia a restabilit în 2023 serviciul militar obligatoriu de 11 luni pentru bărbați și pe baza voluntară pentru femei, după ce îl abolise în 2006. Tinerii letoni pot opta pentru un angajament de cinci ani în Garda Națională, cuprinzând perioade anuale de formare.

4. Croația a decis să reintroducă serviciul militar obligatoriu pentru bărbați din 2026, după suspendarea acestuia în 2008, pentru a compensa deficitul de recruți. Acest serviciu de două luni trebuie să acopere un sfert dintr-o categorie de vârstă.

În alte țări din Europa:

Belgia a abandonat serviciul militar obligatoriu în 1994, la fel ca Olanda (1997), Spania (2001), Republica Cehă și Ungaria (2004), Italia (2005), România (2006) și Bulgaria (2007).

Țările de Jos au reintrodus între timp serviciul militar pe bază voluntară în 2023, Bulgaria în 2020. România îl ia în considerare, iar Belgia îl studiază pentru reintroducerea din 2026.

În Regatul Unit, recrutările obligatorii s-au pus capăt în 1960. Guvernul premierului Keir Starmer a renunțat la planul de restabilire a acestuia, propus de predecesorul său.

În Germania, unde serviciul militar obligatoriu a fost suspendat în 2011, foaia de parcurs a guvernului cancelarului Friedrich Merz prevede instituirea unui 'serviciu militar nou, atractiv, bazat inițial pe voluntariat'.

Conscripția a fost suspendată în 2009 în Polonia, care a introdus un curs voluntar de formare militară de bază de o luna, urmat eventual de alte 11 luni de formare specializată.

În Franța, unde serviciul militar obligatoriu a fost suspendat în 1997, există un serviciu militar adaptat (SMA) în teritoriile de peste mări și un serviciu militar voluntar (SMV) în Franța continentală, concepute în realitate ca scheme de formare și integrare profesională. Serviciul național universal (SNU), lansat în 2019 pentru tinerii cu vârste cuprinse între 15 și 17 ani, este unul civil și include un sejur de coeziune urmat de două săptămâni de muncă de interes general.